

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Економіка»
(назва освітньої програми)

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
спеціалізація С1.01 Економіка
галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація
Кваліфікація освітня: бакалавр з економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

/ Соболь Є.Ю./

(протокол № 25 від 25 травня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2025 р.

Ректор Соболь Є. Ю.

(наказ № 27 від 27 травня 2025 р.)

Зі змінами затвердженими вченою радою ЦДУ
ім. В. Винниченка

(протокол №   , від   2025 р.)

Ректор Соболь Є. Ю.

Кропивницький 2025 р.

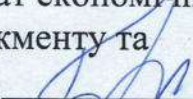
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

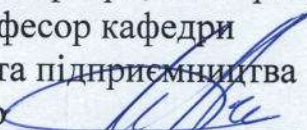
«Економіка»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	<u>С Соціальні науки, журналістика та інформація</u>
Спеціальність	<u>С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>С1.01 Економіка</u>
Кваліфікація:	<u>бакалавр з економіки</u>

РОЗРОБЛЕНО

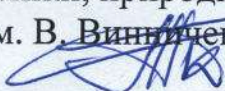
робочою групою ОП
керівник робочої групи кандидат економічних наук,
доцент, доцент кафедри менеджменту та
підприємництва О.В. Буткевич

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри менеджменту
та підприємництва ЦДУ ім. В. Винниченка
в.о. завідувача кафедри, доктор економічних наук,
професор, професор кафедри
менеджменту та підприємництва
О.М. Левченко

Протокол № 18 від «25» квітня 2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Голова вченої ради факультету
математики, природничих наук та технологій
ЦДУ ім. В. Винниченка
_____ А.І. Ткачук

Протокол № 9 від «23» травня 2025 р.

ПОГОДЖЕНО

в.о. керівника відділу забезпечення якості
та цифрового супроводу освіти
ЦДУ ім. В. Винниченка
кандидат філологічних наук,
доцент І. В. Жигора

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Економіка» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1244 (зі змінами внесеними відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.05.2021 № 593 та наказу МОН України від 13.06.2024 р. № 842).

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою кафедри менеджменту та підприємництва Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Розробники освітньо-професійної програми:

1. Буткевич Оксана Вікторівна – керівник робочої групи (гарант освітньої програми), кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та підприємництва.
2. Левченко Олександр Миколайович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та підприємництва.
3. Довгенко Яна Олексіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та підприємництва.
4. Гайдуков Ігор Валентинович, директор Товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційної фірми «ЛВІС».
5. Майданик Роман Олегович, здобувач освіти другого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються

1. **Anna Sobcyk-Kolbuch**, Dziekan ds. Współpracy z zagranicą. Doktor nauk ekonomicznych. Profesor Akademii Górnośląskiej w Katowicach.
2. **Манн Руслан Володимирович**, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та управління Черкаського державного технологічного університету
3. **Замуренко Дмитро Валерійович**, виконавчий директор компанії RBC Group

**I. Профіль освітньо-професійної програми «Економіка»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями), спеціалізація С1.01 Економіка**

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка Факультет математики, природничих наук та технологій Кафедра менеджменту та підприємництва
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) Спеціалізація С1.01 Економіка Освітня кваліфікація: бакалавр з економіки
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Економіка»
Форма здобуття освіти	Інституційна (очна (денна), заочна)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. 240 кредитів ЄКТС, термін навчання: 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми 18584, дійсний до 01.07.2030
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ – ENEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, або освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, або освітнього ступеня молодшого бакалавра, або особи, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план
Мова(и) викладання	Українська (окремі освітні компоненти викладаються англійською мовою)
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://shorturl.cusu.edu.ua/8t
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих всебічно розвинутих професіоналів ступеня бакалавр, які поєднують глибокі теоретичні знання та практичні навички з економіки, що дозволяє самостійно вирішувати складні питання при розв'язанні завдань, пов'язаних із забезпеченням соціально-економічного розвитку та економічної безпеки на макро-, мезо- та мікрорівнях.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь: С Соціальні науки, журналістика, інформація та

<p>(галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</p>	<p>міжнародні відносини Спеціальність: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) Спеціалізація: С1.01 Економіка Обсяг освітньої програми у ЄКТС - на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, цикл професійної підготовки (55,625%); цикл дисциплін вільного вибору студента (25,0%); цикл науково-дослідницької роботи і практики (8,125%); - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») ЦДУ ім. В. Винниченка має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста); - на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти. Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством. Об’єкт вивчення: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування, планування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб’єктів. Цілі навчання: підготовка бакалаврів, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв’язання завдань предметної області. Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук, результати сучасних досліджень з проблем економічної безпеки. Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень. Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма орієнтована на сучасні професійні і наукові досягнення в галузі економічних дисциплін, враховує специфіку роботи економічної служби підприємства, спрямована на оволодіння сучасними знаннями, які дозволяють вирішувати проблеми соціально-економічного розвитку та економічної безпеки підприємства.</p>

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка професіоналів з економіки, здатних вирішувати проблеми у сфері соціально-економічного розвитку та економічної безпеки на макро-, мезо- та мікрорівнях. Акцент робиться, крім загальноекономічних знань, на здобутті знань з економічної безпеки, що передбачає визначену зайнятість і можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання: магістерські професійні та наукові програми. Ключові слова: економіка, безпека, ризики, загрози, економічна безпека
Особливості програми	Програма забезпечує набуття сучасних економічних знань та практичних навичок для формування у майбутніх фахівців комплексного уявлення про соціально-економічну систему та економічну безпеку держави й суб'єктів господарювання. Студенти поєднують навчальну діяльність з активною участю у наукових дослідженнях та їхню апробацію на наукових семінарах, конференціях, публікаціях у наукових журналах і збірниках наукових праць; набувають умінь працювати зі спеціалізованими комп'ютерними програмами для підрахунку й аналізу даних, серед яких Qlik Sense, а також навичок візуалізації даних та бізнес-аналітики в економіці. Інноваційні методи освітнього процесу.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність бакалавра з економіки може здійснюватись на підприємствах, в установах і організаціях різних організаційно-правових форм власності та господарювання у розрізі професійних груп та професійних назв робіт відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій» (ДК 003:2010): 2414.2 Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки 2441.2 Економіст.
Подальше навчання	Можливість продовжити освіту на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні заняття проводяться з використанням поширених методів: кейс-метод, ділові ігри, використання сучасних професійних програмних засобів. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське інформаційно-освітнє середовище Zoom – платформа, Moodle – відкрита (Open Source) система управління навчанням, Google Workspace For Education - пакету спеціалізованого хмарного програмного забезпечення, інструментів для спільної роботи та дистанційного навчання. Інформаційна підтримка щодо участі студентів у конкурсах на одержання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); сприяння участі студентів у студентських наукових олімпіадах, конкурсах, що створює освітню платформу для hard та soft skills. Зараховуються результати формальної та інформальної освіти, згідно «Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної

	освіти, в ЦДУ імені В. Винниченка» http://surl.li/kmrjp
Оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання за освітньою програмою здійснюється на принципах об'єктивності, системності, відкритості, прозорості, доступності, з урахуванням індивідуальних можливостей студентів. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано/не зараховано) та кредитна трансферно-накопичувальна (100-бальна) система (ЄКТС), яка передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності.</p> <p>Контрольні заходи оцінювання включають поточний та підсумковий контроль.</p> <p>Основні форми поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань здобувачів освіти визначаються робочою програмою дисципліни.</p> <p>Основні форми підсумкового контролю: семестровий контроль (семестровий екзамен, диференційований залік або залік). Атестація випускників освітньої програми проводиться у формі атестаційного екзамену.</p> <p>Система оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості.</p> <p>Дистанційні форми навчання: з використанням освітніх платформ (Classroom, Zoom, Google Meet, Teams й ін.) та месенджерів (Telegram, Viber), перевірка презентацій, проєктів, тестування.</p> <p>Проведення семестрового контролю у формах екзамену чи заліку з конкретної навчальної дисципліни регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p>

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

*Додаткові загальні компетентності,
визначені програмою навчальної дисципліни
«Теоретична підготовка БЗВП»**

ЗК. Здатність захищати Батьківщину**

*Порядок проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затверджений постановою КМУ від 21.06.2024 № 734; Лист Генерального штабу ЗСУ від 01.05.2025 №300/1/С/3679 «Про погодження програм»;

Лист МОН України Про запровадження базової підготовки здобувачів освіти» від 14.03.2024 №1/4893-25.

** Дисципліна «Базова загальна військова підготовка» (БЗВП) – є обов’язковою для здобувачів вищої освіти чоловічої статі віком 18-25 років (жіночої статі – за власним бажанням) і навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти;

Відповідно до ст.101 Закону України «Про військовий обов’язок і військову службу» базова підготовка проводиться з метою здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. БЗВП є елементом підготовки громадян до військової служби, як першої складової військового обов’язку громадян, визначеного ст.1 Закону України «Про військовий обов’язок і військову службу»;

Відповідно до част. 4-ї ст.101 Закону України «Про військовий обов’язок і військову службу», п.7 Порядку базова підготовка включається до освітніх програм і навчальних планів закладів вищої освіти усіх форм власності як окрема навчальна дисципліна і складається з теоретичної підготовки в обсязі 3 кредитів ЄКТС, яка проводиться в цих закладах освіти, та практичної підготовки в обсязі 7 кредитів ЄКТС. «Теоретична підготовка БЗВП» як окрема навчальна дисципліна на підставі закону включається закладами освіти до освітніх програм і навчальних планів денної та дуальної форм здобуття освіти в обсязі трьох кредитів ЄКТС.

«Теоретична підготовка БЗВП», як вибіркова дисципліна, може включатись в спеціальний додатковий розділ опису освітньої програми, який не передбачений прямо в част. 1-й ст.91 Закону

	України «Про вищу освіту».
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.</p> <p>СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p style="text-align: center;"><i>Додаткові спеціальні компетентності, визначені освітньою програмою</i></p> <p>СК15. Здатність аналізувати та обґрунтовувати пропозиції щодо напрямів вдосконалення економічної безпеки підприємства.</p> <p>СК16. Здатність до проведення аналізу та моніторингу в економічній сфері для запобігання проявів економічних небезпек.</p> <p style="text-align: center;"><i>Додаткові спеціальні компетентності, визначені програмою навчальної дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП»*</i></p> <p>Українська ідентичність: «Розуміння ключових аспектів української національної ідентичності, включаючи мову, культуру, традиції, державний устрій та історичні постаті».</p> <p>Психологічна стійкість: «Володіння техніками та методами саморегуляції для підтримки психологічної стійкості».</p>

Тактична розвідка та озброєння: «Знання розвідувальних ознак розташування військової техніки противника та основних засобів ураження, які він застосовує».

Зв'язок та комунікація: «Розуміння основних способів зв'язку, тактичних сигналів, правил переговорів та дій при застосуванні РЕБ».

Захист від надзвичайних ситуацій: «Знання ознак ядерного вибуху, хімічної атаки, застосування біологічної зброї, засобів захисту та дій на зараженій місцевості».

Орієнтування та навігація: «Вміння орієнтуватися на місцевості за допомогою різних засобів, включаючи небесні світила, компас, карту».

Інженерна підготовка та вибухові речовини: «Знання інженерного обладнання, маскування, мін, інженерних загороджень та заходів безпеки при поводженні з вибуховими речовинами».

Військовий статут та обов'язки: «Розуміння вимог статутів ЗСУ, обов'язків, прав та відповідальності військовослужбовців».

Домедична допомога та тактична медицина: «Володіння алгоритмами домедичної допомоги в умовах бою та принципами тактичної медицини».

Основи загальновійськового бою: «Знання основ бою, бойових можливостей підрозділів, тактики застосування БпЛА та дій в різних бойових ситуаціях».

Вогнева підготовка: «Знання характеристик зброї, принципів стрільби, правил спостереження, цілевказівки та заходів безпеки».

Пересування та виживання: «Вміння організувати переміщення на контрольованій противником території та забезпечувати життєдіяльність в автономних умовах».

Міжнародне гуманітарне право: «Розуміння основних термінів та понять МГП, а також відповідальності за порушення його норм».

7. Програмні результати навчання

ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

*Додаткові програмні результати навчання,
визначені освітньою програмою*

ПРН 25. Вміти аналізувати стан та обґрунтовувати напрями вдосконалення економічної безпеки підприємства.

ПРН 26. Вміти проводити аналіз, моніторинг, ідентифікацію економічних небезпек та розробляти заходи щодо їх усунення, зокрема ґрунтуючись на неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

*Додаткові результати навчання,
визначені програмою навчальної дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП»**

Психологічна допомога: «Вміння надавати першу психологічну допомогу та

самопомогу в стресових ситуаціях»;

Аналіз інформації: «Здатність аналізувати інформацію, отриману в результаті спостереження, для прийняття обґрунтованих рішень»;

Зв'язок та комунікація: «Вміння використовувати основні засоби зв'язку, тактичні сигнали та усувати типові несправності радіостанцій»;

Захист від надзвичайних ситуацій: «Вміння використовувати протигаз та захисний комплект, а також діяти за сигналом «Хімічна тривога»;

Орієнтування та навігація: «Вміння орієнтуватися на місцевості за картою та без неї, планувати маршрути та рухатися за ними»;

Інженерна підготовка: «Вміння облаштовувати одиночні та парні окопи, а також маскувати позиції»;

Військовий статут та дисципліна: «Вміння дотримуватися вимог статутів ЗСУ та застосовувати їх у повсякденній діяльності»;

Домедична допомога та евакуація: «Вміння евакуювати поранених різними способами, надавати першу допомогу при пораненнях, кровотечах та отруєннях, а також здійснювати медичну евакуацію»;

Ведення бойових дій: «Вміння виконувати обов'язки солдата в оборонному та наступальному бою, знищувати бронетехніку противника, маневрувати на полі бою та діяти при різних видах атак»;

Вогнева підготовка: «Вміння застосовувати зброю, проводити її перевірку та пристрілювання, а також метати ручні гранати різних типів»;

Виживання та автономність: «Вміння організовувати місця розташування підрозділу, протидіяти впливу природних умов та виживати в автономних умовах»;

Поводження з військовополоненими: «Вміння дотримуватися норм поведінки з військовополоненими».

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Реалізація освітньої програми забезпечується випусковою кафедрою менеджменту та підприємництва, а також іншими кафедрами університету. До складу випускової кафедри входять: 2 доктора економічних наук (з них 2 професори, 1 Заслужений працівник освіти України), 4 кандидата економічних наук, доцента та 2 кандидата педагогічних наук, доцента. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти мають відповідну освітню та професійну кваліфікацію що відповідають освітнім компонентам ОПП, необхідний науково-педагогічний стаж, є авторами навчальних посібників, наукових статей, монографій, беруть активну участь у науково-практичних заходах, мають свідоцтва про реєстрацію авторського права. НПП, які забезпечують навчальний процес на ОПП регулярно проходять підвищення кваліфікації та стажування. З метою підвищення фахового рівня усі науково-педагогічні працівники, не менше ніж раз на п'ять років, проходять стажування (Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЦДУ <http://surl.li/kbbre>), (Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ЦДУ <http://surl.li/kmrdc>). Науковий рівень кваліфікації професорсько-викладацького складу, які забезпечують викладання дисциплін, відповідає вимогам п. 35, п. 37 та п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

	<p>До навчального процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої роботи та роботи за фахом.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Здобувачі мають вільний доступ до матеріально-технічних, навчально-методичних та інформаційних ресурсів.</p> <p>Площа приміщень для занять студентів – 10468,9 м². Готуватися до занять студенти можуть в аудиторіях № 202 (46,1 кв.м.), № 204 (46,6 кв.м.), (корпус № 4), обладнаних ПК (загалом 30 одиниць). Заняття на ОПП проводяться в навчальному корпусі № 4 в обладнаних мультимедіа аудиторіях: № 214 (200 кв.м.) – лекційна, № 205 (31,4 кв.м.), 502 (64,6 кв.м.), 503 (65,2 кв.м.), 510 (62,9 кв.м.). У ЗВО діє бібліотечний комплекс площею 2186,9 м² із читальними залами площею 577,6 м² на 360 місць.</p> <p>Наявна матеріально-технічна база та інформаційне забезпечення відповідає нормативним вимогам і забезпечує досягнення визначених в ОП цілей і ПРН з набуття теоретичних знань та формування загальних і спеціальних навичок (https://cutt.ly/3862PNM, http://surl.li/ggmppm).</p> <p>Студенти повною мірою забезпечені соціальною інфраструктурою (http://surl.li/kuofy): 3 гуртожитки, медичний пункт, спортивні та актові зали, база відпочинку «Буревісник», Мовний центр, їдальні, Психологічна служба тощо. Усі навчальні аудиторії університету, а також інші інфраструктурні приміщення та об'єкти, відповідають санітарно-гігієнічним нормам.</p> <p>Є доступу до мережі Інтернет, діє Wi-Fi</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Освітня підтримка здобувачів вищої освіти в ЦДУ здійснюється шляхом надання доступу до сучасного обладнання, наукових матеріалів, навчальних матеріалів, розміщених на сайті університету та факультету, а також на платформі GoogleClassroom та в репозиторії університету (http://dspace.cuspu.edu.ua/jspui/). На основі системи Ірбіс функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету, навчально-методична база загальним обсягом 200 Гб електронних посібників, навчальних матеріалів, додаткової літератури. Для кожного здобувача створюється персональний акаунт в домені @cuspu.edu.ua, який дає можливість отримати доступ до всіх навчальних матеріалів з будь-якої точки, підключеної до мережі Internet. ЗВО долучає здобувачів до світових освітніх онлайн платформ Coursera, Udemy, Edx. Функціонує система управління навчанням Moodle-ЦДУ (http://moodle.kspu.kr.ua/) та гіпертекстове середовище Вікі ЦДУ (https://cutt.ly/d3HzXuz), віртуальне навчальне середовище Хмарка-ЦДПУ: https://owncloud.kspu.kr.ua/</p> <p>Створена та успішно функціонує система змішаного / дистанційного навчання (за потреби) на платформі Google Classroom в корпоративному домені @cuspu.edu.ua, використовуються засоби соціальної комунікації.</p> <p>Освітній процес забезпечений навчально-методичними матеріалами для вивчення дисциплін, переліком завдань для</p>

	<p>самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми з практик, методичними рекомендаціями щодо написання кваліфікаційних робіт, критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів.</p> <p>На офіційному веб-сайті розміщена інформація про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, навчальні плани, графіки освітнього процесу.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачає можливість національної кредитної мобільності за бажанням здобувачів вищої освіти, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/mDXY5, а також положенням про «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/nwxO9.</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн курси на освітніх платформах. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження переддипломної та виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо.</p> <p>Основні цілі і завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка»</p> <p>З метою реалізації Національної кредитної мобільності укладено угоду між Полтавським державним аграрним університетом та Центральноукраїнським державним університетом імені Володимира Винниченка (договір № 2 від 8 лютого 2024 року), який був заключений на підставі Договору про співробітництво між вузами № 97 від 04 грудня 2023 р.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Програма передбачає перспективи стажування та участі в науково-дослідних проектах та програмах академічної мобільності за кордоном.</p> <p>Відповідно до «Положення про програму обміну студентами на навчання на підставі міжнародних Угод про співпрацю» https://shorturl.at/CRT06 та «Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/bsuDY.</p> <p>Зокрема укладена угода Про співпрацю з ВШТІП Академія</p>

	<p>прикладних наук м. Познань, республіка Польща, від 27.12.202 року.</p> <p>Викладачі та здобувачі освіти долучилися до Німецької програми DAAD Східно-Баварського університету Амберг-Вайден, яка стартувала 19.03.2024 року в рамках ініціативи «Ukraine digital: Ensuring academic success in times of crisis». Погоджувальний лист № 01-10/132 від 16 лютого 2024 року</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливість навчання іноземних студентів не передбачена.

**2. Перелік освітніх компонент освітньо-професійної програми «Економіка»
зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями), спеціалізація С1.01 Економіка**

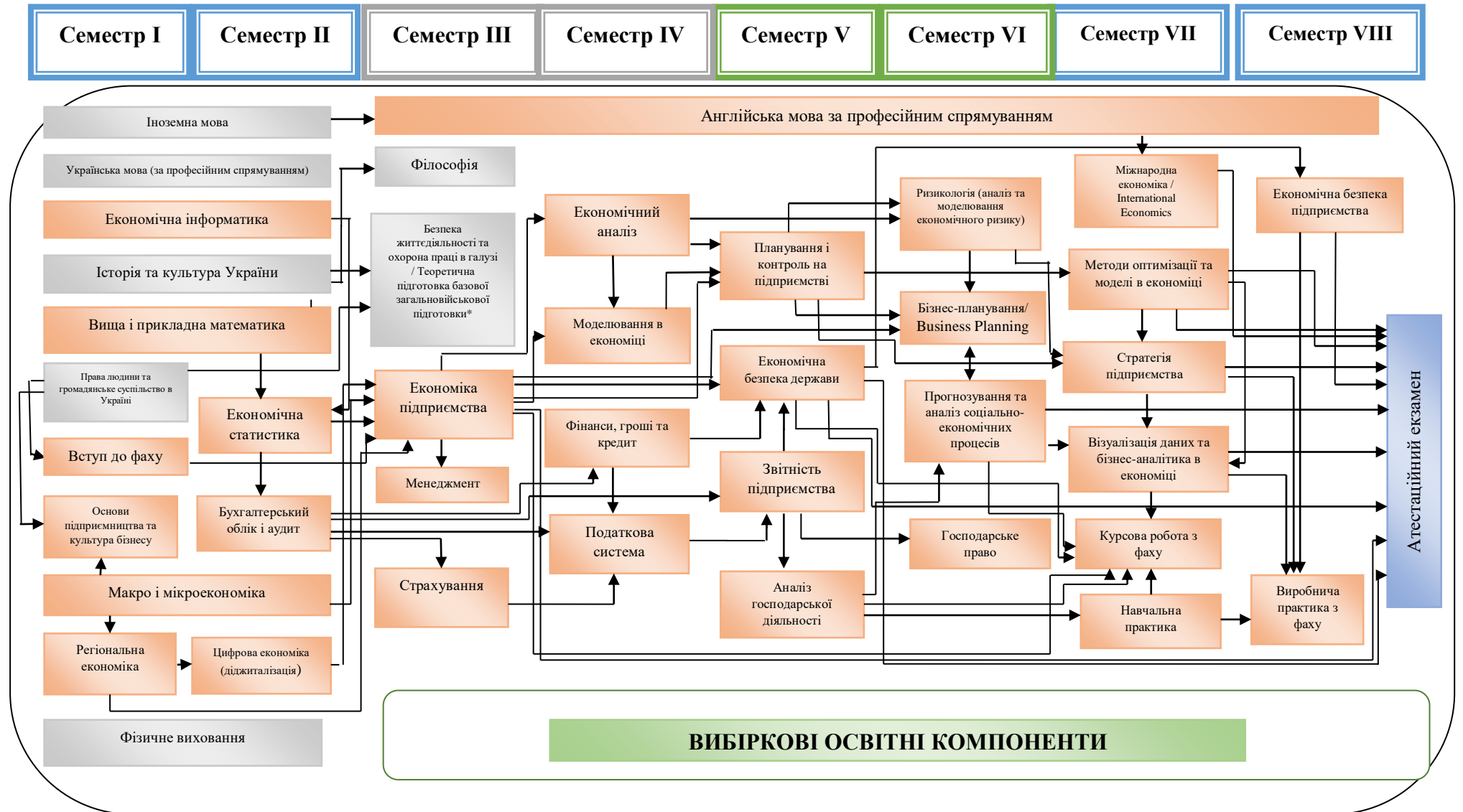
2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практика, кваліфікаційні роботи)	Кількість годин	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові освітні компоненти				
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ				
ОК 01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	120	4	Екзамен
ОК 02	Історія та культура України	120	4	Екзамен, Залік
ОК 03	Іноземна мова	90	3	Залік
ОК 04	Філософія	90	3	Екзамен
ОК 05	Фізичне виховання	120	4	Залік
ОК 06	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі / Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки*	90	3	Залік / Диференційований залік*
ОК 07	Права людини та громадянське суспільство в Україні	90	3	Залік
<i>Всього</i>		720	24	
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ				
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 08	Англійська мова за професійним спрямуванням	225	7,5	Залік, Екзамен
ОК 09	Вища та прикладна математика	180	6	Екзамен
ОК 10	Вступ до фаху	90	3	Залік
ОК 11	Економічна інформатика	180	6	Залік, Екзамен
ОК 12	Макро та мікроекономіка	240	8	Екзамен, Залік
ОК 13	Основи підприємництва та культура бізнесу	90	3	Залік
ОК 14	Регіональна економіка	90	3	Залік
ОК 15	Економічна статистика	150	5	Екзамен
ОК 16	Основи менеджменту	120	4	Екзамен
ОК 17	Економіка підприємства	120	4	Екзамен
ОК 18	Цифрова економіка (діджиталізація)	90	3	Залік
ОК 19	Бухгалтерський облік і аудит	150	5	Диференційований залік
ОК 20	Страховання	90	3	Екзамен
ОК 21	Фінанси, гроші та кредит	120	4	Екзамен
ОК 22	Моделювання в економіці	150	5	Залік
ОК 23	Економічний аналіз	120	4	Екзамен
ОК 24	Податкова система	120	4	Екзамен
ОК 25	Економічна безпека держави	120	4	Екзамен
ОК 26	Аналіз господарської діяльності	120	4	Екзамен
ОК 27	Звітність підприємств	135	4,5	Екзамен
ОК 28	Планування і контроль на підприємстві	135	4,5	Екзамен
ОК 29	Господарське право	90	3	Залік
ОК 30	Прогнозування та аналіз соціально-економічних процесів	150	5	Екзамен
ОК 31	Ризикологія (аналіз та моделювання економічного ризику)	135	4,5	Екзамен
ОК 32	Бізнес-планування /Business Planning	135	4,5	Екзамен
ОК 33	Економічна безпека підприємства	180	6	Екзамен

ОК 34	Методи оптимізації в економіці	150	5	Екзамен
ОК 35	Стратегія підприємства	120	4	Екзамен
ОК 36	Міжнародна економіка / International Economics	135	4,5	Екзамен
ОК 37	Візуалізація даних та бізнес-аналітика в економіці	120	4	Залік
<i>Всього</i>		<i>4050</i>	<i>135</i>	
Курсові роботи				
ОК 38	Курсова робота з фаху	45	1,5	Диференційований залік
<i>Всього</i>		<i>45</i>	<i>1,5</i>	
Практична підготовка				
ОК 39	Навчальна практика	90	3	Диференційований залік
ОК 40	Виробнича практика з фаху	405	13,5	Диференційований залік
<i>Всього</i>		<i>495</i>	<i>16,5</i>	
Разом		5310	177	
Вибіркові освітні компоненти				
ВК	Дисципліни з каталогу	1800	60	Залік
Атестація				
А	Підготовка та складання атестаційного екзамену	90	3	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		5400	180	
Загальний обсяг вибіркових компонентів:		1800	60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		7200	240	

* Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» № 734 від 21 червня 2024 року, для здобувачів освіти чоловічої статі, які досягли 18-річного віку та є громадянами України і навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти, дисципліна «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» обсягом 3 кр. ЄКТС є обов'язковою.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Економіка» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) здійснюється у формі атестаційного екзамену.

Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та цією освітньою програмою.

Атестаційний екзамен проводиться після вивчення теоретичних курсів фахових дисциплін та проходження практик, передбачених навчальним планом підготовки бакалаврів. Він є продовженням освітнього процесу, складовою частиною завершального етапу підготовки здобувачів освіти за денною та заочною формами навчання.

Атестаційний екзамен для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) визначає рівень здатності розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає знання теорій економічної науки та вміння застосовувати відповідні методики економічного дослідження, активно використовувати набуті знання у подальшому навчанні та своїй професійно-суспільній діяльності.

Атестація здобувачів вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей здійснюється екзаменаційною комісією, склад якої затверджується наказом ректора Університету.

За результатами атестації випускнику видається документ встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з економіки.

Атестація здобувачів освіти здійснюється відкрито і публічно згідно «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» <http://surl.li/lfkem>.

4. Опис освітньо-професійної програми

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
ЗК 5, ЗК12	ПРН2, ПРН20	ОК1 Українська мова (за професійним спрямуванням)
ЗК1, ЗК12, ЗК13	ПРН1, ПРН2, ПРН24	ОК2 Історія та культура України
ЗК 6, ЗК12	ПРН20	ОК3 Іноземна мова
ЗК2, ЗК3	ПРН1, ПРН21	ОК4 Філософія
ЗК2, ЗК10	ПРН2	ОК5 Фізичне виховання
ЗК2, ЗК13	ПРН2	ОК6 Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі /
СК*, ЗК*	ПРН*	Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки*
ЗК1, ЗК2, ЗК13, ЗК14	ПРН1, ПРН2, ПРН24	ОК7 Права людини та громадянське суспільство в Україні
ЗК6, ЗК12	ПРН20	ОК8 Англійська мова за професійним спрямуванням
ЗК3, СК4, СК6	ПРН8	ОК9 Вища та прикладна математика
ЗК1, ЗК4, СК1	ПРН3, ПРН14	ОК10 Вступ до фаху
ЗК3, ЗК7, СК7	ПРН8, ПРН19	ОК11 Економічна інформатика
ЗК3, ЗК8, СК1, СК3, СК5, СК6, СК11, СК13	ПРН3, ПРН4, ПРН7, ПРН9, ПРН11, ПРН21	ОК12 Макро та мікроекономіка

ЗК1, ЗК4, ЗК9, ЗК11, ЗК12, ЗК14, СК1, СК12	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН14, ПРН15, ПРН23	ОК13 Основи підприємництва та культура бізнесу
ЗК8, СК1, СК5, СК8	ПРН3, ПРН4, ПРН9, ПРН11, ПРН17	ОК14 Регіональна економіка
ЗК4, ЗК8, СК4,	ПРН12, ПРН13, ПРН16	ОК15 Економічна статистика
ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК14, СК8	ПРН5, ПРН14, ПРН15, ПРН22, ПРН23	ОК16 Основи менеджменту
ЗК4, ЗК8, ЗК14, СК8, СК9, СК11	ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН21, ПРН24	ОК17 Економіка підприємства
ЗК8, СК11	ПРН13, ПРН19	ОК18 Цифрова економіка (діджиталізація)
ЗК8, СК2, СК10, СК12	ПРН6, ПРН13	ОК19 Бухгалтерський облік і аудит
ЗК4, ЗК9, ЗК12, СК2, СК10, СК14	ПРН11, ПРН16, ПРН18,	ОК20 Страхування
ЗК3, ЗК4, СК1	ПРН4	ОК21 Фінанси, гроші та кредит
ЗК3, ЗК4, ЗК8, СК6, СК9	ПРН8, ПРН13, ПРН19, ПРН21	ОК22 Моделювання в економіці
ЗК4, ЗК8, ЗК11, СК4, СК8, СК12, СК13	ПРН5, ПРН10, ПРН12, ПРН13	ОК23 Економічний аналіз
ЗК8, СК2, СК10	ПРН11, ПРН18	ОК24 Податкова система
ЗК2, ЗК8, ЗК13, ЗК14, СК1, СК5, СК8, СК16	ПРН9, ПРН11, ПРН17, ПРН24, ПРН26	ОК25 Економічна безпека держави
ЗК4, ЗК8, ЗК11, СК4, СК8, СК12, СК13	ПРН5, ПРН10, ПРН12, ПРН13	ОК26 Аналіз господарської діяльності
ЗК8, СК2, СК10	ПРН10, ПРН12, ПРН13	ОК27 Звітність підприємства
ЗК4, ЗК8, СК10, СК11	ПРН13, ПРН21	ОК28 Планування і контроль на підприємстві
ЗК1, ЗК14, СК2	ПРН1, ПРН11, ПРН18, ПРН24	ОК29 Господарське право
ЗК8, ЗК11, ЗК14, СК4, СК9, СК11, СК13, СК15, СК16	ПРН5, ПРН7, ПРН11, ПРН12, ПРН17, ПРН21, ПРН25, ПРН26	ОК30 Прогнозування та аналіз соціально-економічних процесів
ЗК4, ЗК8, ЗК10, СК4, СК9, СК14	ПРН6, ПРН12, ПРН16, ПРН17	ОК31 Ризикологія (аналіз та моделювання економічного ризику)
ЗК9, ЗК11, ЗК14, СК14	ПРН1, ПРН5, ПРН22, ПРН23	ОК32 Бізнес-планування/ Business Planning
ЗК4, ЗК14, СК12, СК13, СК15, СК16	ПРН4, ПРН5, ПРН10, ПРН12, ПРН25, ПРН26	ОК33 Економічна безпека підприємства
ЗК3, ЗК4, ЗК8, СК4	ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН21	ОК34 Методи оптимізації в економіці
ЗК3, ЗК8, ЗК9, ЗК11, СК8, СК9, СК11	ПРН5, ПРН12, ПРН17, ПРН22, ПРН23	ОК35 Стратегія підприємства
ЗК4, ЗК8, ЗК9, СК1,	ПРН4, ПРН9, ПРН21,	ОК36 Міжнародна економіка / International

СК5, СК8	ПРН24	Economics
ЗК4, ЗК7, СК1, СК7	ПРН5, ПРН12, ПРН19	ОК37 Візуалізація даних та бізнес-аналітика в економіці
ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК14, СК1, СК2, СК6, СК7, СК8, СК12, СК15, СК16	ПРН5, ПРН8, ПРН15, ПРН16, ПРН18, ПРН21, ПРН23, ПРН25, ПРН26	ОК38 Курсова робота з фаху
ЗК1, ЗК3, ЗК7, ЗК10, СК6, СК7, СК8	ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН8, ПРН10, ПРН12, ПРН13, ПРН16	ОК39 Навчальна практика
ЗК1, ЗК10, ЗК14, СК6, СК7, СК8, СК12, СК13	ПРН5, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН16, ПРН19, ПРН23, ПРН24	ОК40 Виробнича практика з фаху

Пояснювальна записка

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським)

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	<p>Зн1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень</p> <p>Зн2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності</p>	<p>Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів</p>	<p>К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності</p> <p>К2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію</p>	<p>АВ1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах</p> <p>АВ2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності</p>
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК1			K1, K2	АВ1
ЗК2	ЗН1, ЗН2		K1	
ЗК3	ЗН1,ЗН2	УМ1		
ЗК4	ЗН2	УМ1		АВ2
ЗК5	ЗН1		K1, K2	
ЗК6			K1, K2	
ЗК7		УМ1	K1	
ЗК8	ЗН1	УМ1		
ЗК9		УМ1		АВ1
ЗК10	ЗН2			
ЗК11	ЗН2	УМ1		АВ1
ЗК12			K1, K2	
ЗК13	ЗН2		K1	АВ1
ЗК14			K1	АВ1
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
СК1	ЗН2	УМ1		
СК2			K2	
СК3		УМ1		
СК4	ЗН2		K2	
СК5	ЗН1	УМ1		
СК6		УМ1		
СК7			K1	АВ1
СК8				АВ1
СК9	ЗН1			
СК10		УМ1		АВ1
СК11	ЗН1		K1	
СК12			K1	АВ2
СК13		УМ1		
СК14	ЗН1,ЗН2	УМ1		
СК15	ЗН2	УМ1	K1, K2	АВ1
СК16	ЗН1	УМ1	K1	АВ1

2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Програмні результати навчання	Компетентності																															
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності														Спеціальні (фахові, предметні) компетентності																
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16	
ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу	+	+	+			+			+		+	+	+	+					+	+												
ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя	+	+	+		+		+			+		+	+											+		+						
ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки	+		+	+	+										+			+	+													
ПРН4. Розуміти принципи економічної науки,	+	+	+	+		+									+						+			+		+						

5. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднене на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_osvitrn_diyaln_2019.pdf.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка складається з таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу університету та кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету та встановлення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- участь у заходах, спрямованих на розширення присутності університету в національних і міжнародних програмах підготовки фахівців з вищою освітою, рейтингових дослідженнях закладу вищої освіти.

Положенням визначається зміст, технології, методи і засоби роботи всіх посадових осіб, науково-педагогічних, педагогічних працівників і студентів щодо подальшого підвищення якості освітнього процесу та професійної компетентності випускників університету, дозволяє розробити політику, цілі, гарантії якості, шляхи досягнення цих цілей і є основою постійного покращення якості освітніх послуг.

6. Прикінцеві положення

Освітньо-професійна програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому на навчання до університету відповідно до Правил прийому.

Відповідальність за впровадження освітньо-професійної програми та забезпечення якості вищої освіти несуть завідувач випускової кафедри та керівник групи забезпечення освітньої програми.

7. Використання ОПП:

ОПП використовується під час :

- акредитації освітньої програми;
- планування та організації освітнього процесу (зокрема, розроблення навчального плану, навчальних і робочих програм, а також силабусів навчальних дисциплін, програм практик та державної підсумкової атестації тощо);
- визначення змісту освіти в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації; професійної орієнтації здобувачів.

Користувачі ОПП:

- здобувачі освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформація;
- викладачі, які здійснюють підготовку бакалаврів зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформація;
- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка та інші.

Ця ОПП не може бути повністю або частково відтворена, тиражована чи розповсюджена без дозволу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Перелік нормативних документів, на яких базується ОП

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про освіту: Закон України від 25.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584, з урахуванням змін згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 03.04.2024 р. № 441). URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/pe>.
4. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>.
5. Стандарт вищої освіти 051 «Економіка» освітнього ступеня «бакалавр»: затв. наказом МОН від 13.11.2018 р. № 1244 (зі змінами внесеними відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.05.2021 № 593) URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/051-ekonomika-bakalavr.pdf>.
6. Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти : наказ МОН України від 13.06.2024 р. № 842. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 із змінами, в редакції від 21.12.2022. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами, в редакції від 16.01.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.
9. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, в редакції від 20.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>.
10. Зразок освітньо-професійної програми для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів: Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-239 від 28.04.2017 р. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/c>.
11. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» від 21 червня 2024 року № 734 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>.

12. Лист МОН «Про запровадження базової підготовки здобувачів освіти» від 14.03.25 року № 1/4893-25
https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/94335/.

RECENZJA

dla kierunku edukacyjno-zawodowego „Ekonomia”
pierwszy (licencjacki) poziom wykształcenia wyższego
w specjalności C1 „Ekonomia i stosunki międzynarodowe”
kierunek studiów C „Nauki społeczne, dziennikarstwo, informacja
i stosunki międzynarodowe” wykształcenie wyższe „Licencjat Ekonomii”
VOLODYMYR VYNNYCHENKO CENTRAL UKRAINIAN STATE

PEDAGOGICAL UNIVERSITY

CENTRALNY UKRAIŃSKI UNIWERSYTET PAŃSTWOWY
NAZWANY NA CZEŚĆ WOŁODYMYRA WYNNYCZENKI

Współczesna gospodarka charakteryzuje się dynamicznymi zmianami, postępującą globalizacją oraz intensywnym rozwojem technologii cyfrowych. Uwarunkowania te stwarzają potrzebę kształcenia specjalistów dysponujących nie tylko pogłębioną wiedzą teoretyczną na temat mechanizmów funkcjonowania rynków, lecz również umiejętnościami analitycznego myślenia, prognozowania oraz rozwiązywania złożonych problemów gospodarczych.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku „Ekonomia” (C1), realizowany przez Centralny Ukraiński Uniwersytet Państwowy im. Wołodymyra Wynnyczenki, został opracowany w pełnej zgodności z wymogami standardów państwowych, uwzględniając współczesne wyzwania rozwoju gospodarczego, procesy globalizacji oraz cyfryzacji. Program ten integruje klasyczne podejście do nauk ekonomicznych z nowoczesnymi narzędziami analitycznymi, kładąc szczególny nacisk na zagadnienia bezpieczeństwa ekonomicznego, zarządzanie procesami gospodarczymi oraz współpracę w wymiarze międzynarodowym.

Struktura programu w sposób systematyczny i merytoryczny odpowiada aktualnym trendom rozwoju edukacji wyższej i jest w pełni dostosowana do wymagań określonych w oficjalnych standardach kształcenia wyższego Ukrainy dla kierunku „Ekonomia” w ramach dziedziny C — „Nauki społeczne, dziennikarstwo, informacja i stosunki międzynarodowe”.

Treści programowe skonstruowane zostały w sposób umożliwiający studentom nabycie wiedzy i umiejętności kluczowych dla osiągnięcia sukcesu zawodowego w obszarze ekonomii. Program integruje teorię z praktyką, oferując studentom szeroki wachlarz interaktywnych metod dydaktycznych, takich jak studia przypadków, modelowanie ekonomiczne, analizy prognostyczne oraz wykorzystanie zaawansowanych technologii cyfrowych. Integralnym elementem programu są także praktyki zawodowe w renomowanych przedsiębiorstwach, które umożliwiają studentom konfrontację wiedzy akademickiej z realiami rynku oraz zdobycie cennego doświadczenia zawodowego.

Wysoka jakość kształcenia wspierana jest ponadto poprzez współpracę międzynarodową oraz możliwość uczestnictwa studentów w programach mobilności akademickiej, co znacząco podnosi ich konkurencyjność na rynku pracy i sprzyja rozwojowi kompetencji międzykulturowych.

Program kształcenia w specjalności „Ekonomia” (C1) obejmuje zarówno fundamentalne przedmioty teoretyczne, jak i specjalistyczne moduły praktyczne, które przygotowują studentów do podejmowania samodzielnych decyzji oraz rozwiązywania problemów w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego organizacji sektora prywatnego i publicznego.

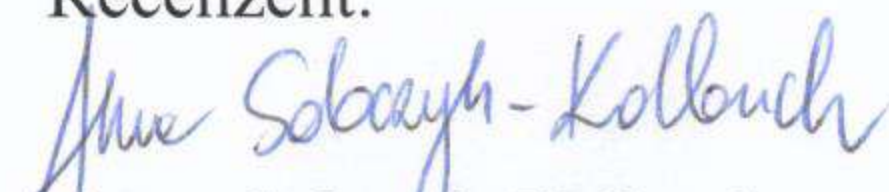
**Akademia
Górnośląska**

im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach

Realizacja programu umożliwi kształcenie specjalistów, którzy dysponują umiejętnością kompleksowej analizy procesów gospodarczych, zdolnością podejmowania trafnych decyzji strategicznych, wdrażania innowacyjnych rozwiązań w działalności gospodarczej oraz administracji publicznej. Absolwenci tego kierunku posiadają kwalifikacje umożliwiające im podjęcie pracy w sektorze bankowym, doradztwie gospodarczym, agencjach rządowych, przedsiębiorstwach prywatnych oraz instytucjach międzynarodowych, przyczyniając się do wzrostu konkurencyjności i stabilności gospodarczej kraju.

Po wnikliwej analizie programu edukacyjnego „Ekonomia” realizowanego w Centralnym Ukraińskim Uniwersytecie Państwowym im. Wołodymyra Wynnyczenki, stwierdzam, iż program ten jest w pełni zgodny ze standardami jakości szkolnictwa wyższego, odzwierciedla potrzeby współczesnego rynku pracy oraz zapewnia studentom solidne przygotowanie merytoryczne i praktyczne. Absolwenci programu, dzięki zdobytym kompetencjom, mają realną możliwość wniesienia znaczącego wkładu w rozwój gospodarki zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Z pełnym przekonaniem rekomenduję wdrożenie tego programu do procesu dydaktycznego na studiach licencjackich w specjalności C1 „Ekonomia”.

Recenzent:

Anna Sobczyk-Kolbuch,

Dziekan ds. Współpracy z zagranicą.

Doktor nauk ekonomicznych.

Profesor Akademii Górnośląskiej w Katowicach.

+48 32 35 70 500

www.akademiagornoslaska.pl

Akademia Górnośląska im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach
ul. Harcerzy Września 1939 nr 3 | 40-659 Katowice

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Економіка»
першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю
С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини
у закладі вищої освіти Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

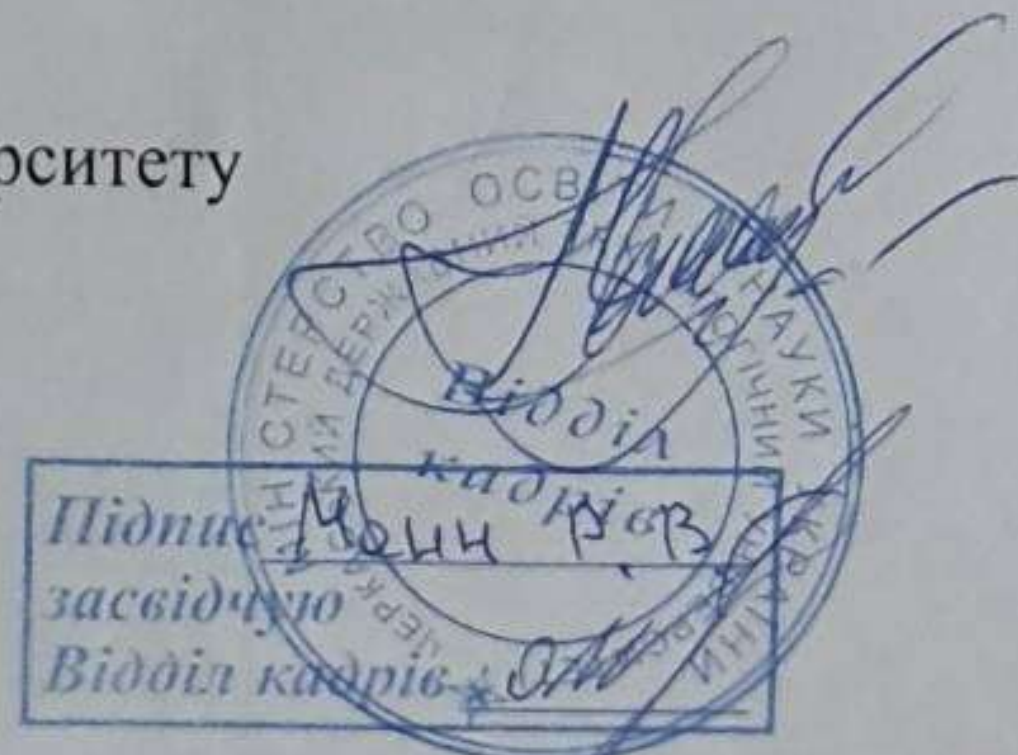
Освітньо-професійна програма «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, представлена Центральноукраїнським державним університетом імені Володимира Винниченка, вирізняється системністю, сучасним змістовим наповненням і міждисциплінарним підходом. Вона орієнтована на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних працювати в умовах відкритої економіки, швидких трансформацій глобального економічного середовища та зростаючої конкуренції на ринку праці.

Програма ґрунтується на компетентнісному підході та забезпечує формування у здобувачів глибоких теоретичних знань і практичних навичок в галузі мікро- і макроекономіки, управління, фінансів, міжнародної торгівлі, а також аналізу економічних процесів на національному й міжнародному рівнях.

Враховуючи значення фінансово-економічної обізнаності для майбутніх економістів, слушною є пропозиція щодо збільшення обсягу кредитів на вивчення освітньої компоненти «Бухгалтерський облік і аудит». З огляду на її складність і важливість у формуванні ключових компетентностей у сфері аналітики, контролю, фінансової звітності та економічної діагностики, доцільно переглянути обсяг цієї ОК в бік збільшення. Такий підхід дозволить підвищити якість професійної підготовки випускників і забезпечить їхню здатність ефективно працювати в бізнес-середовищі як на вітчизняному, так і на міжнародному рівні.

Загалом програма є змістовною, добре структурованою, адаптованою до сучасних викликів і орієнтованою на формування фахівців, здатних до прийняття обґрунтованих економічних рішень. Вона відповідає освітньому стандарту зі спеціальності 051 «Економіка» та вимогам ринку праці, створюючи передумови для успішної професійної реалізації її випускників.

Рецензент:
завідувач кафедри економіки та управління
Черкаського державного технологічного університету
доктор економічних наук, професор
Манн Руслан Володимирович

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Економіка»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
спеціалізація С1.01 Економіка

галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація

Кваліфікація освітня: бакалавр з економіки

Сучасні трансформаційні процеси в глобальній та національній економіці, зумовлені впливом цифровізації, інтеграційних викликів, змінами на ринку праці та геополітичними ризиками, висувають підвищені вимоги до якості підготовки економістів. Формування сталих соціально-економічних систем, ефективне управління ресурсами, розробка стратегій розвитку бізнесу та державного сектору потребують фахівців нового покоління - здатних аналізувати великі обсяги даних, приймати обґрунтовані рішення в умовах невизначеності та глобальної конкуренції. Навчання за даною освітньо-професійною програмою має перспективи реалізації кар'єрного росту, оскільки воно відповідає запитам ринку праці та суспільства щодо підготовки фахівців, які володіють як фундаментальними економічними знаннями, так і сучасними цифровими компетенціями, здатних ефективно аналізувати загрози та розробляти стратегії їхньої мінімізації, є критично важливим для економічної стабільності.

Таким чином, освітньо-професійна програма (ОПП) «Економіка» створена з урахуванням запитів та потреб реального сектору економіки. До її розробки активно долучалися представники бізнесу, які підтвердили актуальність підготовки фахівців даного профілю. Така співпраця забезпечила формування програми, що відповідає сучасним викликам та вимогам ринку праці.

Програма містить характеристику освітньо-професійного профілю, визначає необхідний обсяг кредитів ЄКТС для здобуття відповідного освітнього ступеня, встановлює структуру й послідовність вивчення навчальних компонентів, окреслює перелік компетентностей, якими має оволодіти випускник. Також вона включає нормативний зміст підготовки, представлений через результати навчання, описує форми підсумкової атестації та регламентує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Структурно-логічна побудова освітніх компонентів передбачає їх цілісне й взаємопов'язане засвоєння. Обов'язкові дисципліни програми повністю корелюють із заявленою інтегральною компетентністю та програмними результатами навчання. Вибіркові компоненти орієнтовані на професійну й практичну підготовку, що дає змогу здобувачам за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, спеціалізація С1.01 Економіка

розширювати знання та поглиблювати розуміння у вибраній галузі. Важливою перевагою програми є надання студентам можливості самостійного формування освітньої траєкторії шляхом вибору компонентів, які сприяють їх особистісному та професійному розвитку.

Однак, враховуючи сучасні тенденції аналізу даних, інформаційних ресурсів, рекомендуємо включити до переліку освітніх компонент дисципліну «Візуалізація даних та бізнес-аналітика в економіці» з метою посилення практикоорієнтованості навчання на ОПП «Економіка».

Загалом можна стверджувати, що представлена освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, спеціалізація С1.01 Економіка відповідає стандартам МОН України. Програма містить усі необхідні структурні та змістові елементи, забезпечує сучасну й якісну підготовку фахівців у сфері економіки та задовольняє вимоги практики.

Рецензент:
Виконавчий директор
компанії RBC group

Дмитро Замуренко